

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 28.11.1969, sp. zn. 1 Cz 55/69, ECLI:CZ:NS:1969:1.CZ.55.1969.1

Číslo: 87/1970

Právní věta: Ak bola v konaní o rozvod uložená navrhovateľovi oslobodenému od súdnych poplatkov povinnosť nahradiť odporkyni trovy konania (§ 144 o. s. p., druhá veta), nemá odporkyňa povinnosť zaplatiť súdny poplatok, aj keď sama nebola oslobodená od súdnych poplatkov.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 28.11.1969

Spisová značka: 1 Cz 55/69

Číslo rozhodnutí: 87

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Manželství, Manželství - rozvod, Poplatky soudní

Předpisy: 99/1963 Sb. § 144 116/1966 Sb. § 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 87/1970 sb. rozh.

Ak bola v konaní o rozvod uložená navrhovateľovi oslobodenému od súdnych poplatkov povinnosť nahradiť odporkyni trovy konania (§ 144 o. s. p., druhá veta), nemá odporkyňa povinnosť zaplatiť súdny poplatok, aj keď sama nebola oslobodená od súdnych poplatkov.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu z 28. 11. 1969, [1 Cz 55/69](#).)

Navrhovateľ sa domáhal rozvodu manželstva uzavretého s odporkyňou dňa 26. 12. 1943. K návrhu na rozvod manželstva pripojil aj potvrdenie MsNV vo Z. o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, na základe ktorého žiadal oslobodenie od súdnych poplatkov; o toto oslobodenie žiadala po predložení príslušného potvrdenia tiež odporkyňa. Okresný súd vo Zvolene priznal uznesením zo 4. 11. 1968 v zmysle ustanovenia § 138 ods. 1 o. s. p. navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov; odporkyni nebolo uznesením z 9. 12. 1968 oslobodenie od súdnych poplatkov priznané.

Po projednaní návrhu na rozvod manželstva Okresný súd vo Zvolene rozviedol manželstvo účastníkov rozsudkom z 9. 12. 1968; odporkyni uložil povinnosť zaplatiť na súdnom poplatku do pokladnice súdu 400,- Kčs, navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť na trovách odporkyne 952,- Kčs. V závere odôvodnenia svojho rozhodnutia okresný súd konštatoval, že príčiny, ktoré viedli k vážnemu

rozvráteniu manželstva, sú výlučne na strane navrhovateľa. Pokiaľ ide o súdny poplatok a o trovy konania, uviedol okresný súd, že navrhovateľ bol oslobodený od súdnych poplatkov, a preto je povinná súdny poplatok zaplatiť odporkyňa; naproti tomu však navrhovateľ je povinný v zmysle ustanovenia § 144 o. s. p. nahradiť odporkyňu trovy, ktoré jej v súvislosti s konaním vznikli (súdny poplatok 400,- Kčs, trovy právneho zastúpenia 552,- Kčs).

Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil uznesením zo 4. 3. 1969 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania. Dospel k záveru, že ide o taký prípad, ktorý má na mysli ustanovenie § 144 (druhá veta) o. s. p., a že teda súd prvého stupňa zaviazal správne navrhovateľa ako na úhradu trov vzniklých právnym zastúpením odporkyne, tak aj na úhradu povinnosti odporkyne zaplatiť v zmysle § 4 zák. č. 116/1966 Zb. súdny poplatok.

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho súdu, že rozsudkom okresného súdu vo výrokoch o súdnom poplatku a o trovách konania presahujúcich sumu 552,- Kčs a uznesením krajského súdu bol porušený zákon a tieto rozhodnutia (rozsudok okresného súdu v uvedenom rozsahu) zrušil.

Z odôvodnenia:

Pokiaľ v súdnom konaní je navrhovateľ od poplatku oslobodený a pokiaľ súd jeho návrhu vyhovel, je povinný zaplatiť zodpovedajúcu časť poplatku odporca, pokiaľ nie je od poplatku tiež oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania navrhovateľovi (§ 4 ods. 1 písm. d) zák. č. 116/1966 Zb.).

Z druhej vety cit. zákonného ustanovenia teda vyplýva, že v danom prípade odporkyňa nemá povinnosť zaplatiť súdny poplatok, od ktorého bol navrhovateľ oslobodený; súd predsa zistil, ako to už bolo vyššie uvedené, že príčiny rozvratu manželstva sú výlučne na strane navrhovateľa, a v dôsledku toho priznal odporkyňu proti navrhovateľovi náhradu všetkých trov konania.

Ak okresný súd i napriek tomu zaviazal odporkyňu na zaplatenie súdneho poplatku, porušil tým zákon v ustanovení § 4 ods. 1 písm. d) (druhá veta) zák. č. 116/1966 Zb.

Pretože v danom prípade nie je na strane odporkyne daná povinnosť zaplatiť súdny poplatok, nemôžu jej vzniknúť ani trovy z dôvodu splnenia tejto neprávom uloženej povinnosti. Keď okresný súd priznal odporkyňu aj náhradu týchto nákladov ako náhradu trov v rozvodovom konaní a krajský súd potvrdil jeho rozsudok i ohľadne tejto časti, porušili súdy v tomto rozsahu zákon tiež v ustanovení § 144 (druhá veta) o. s. p.